

„Je občanskou povinností každého, aby ochraně památek byl nápomocen.“
Památková péče ve městech v 19. a 20. století a její tradice

8.-9. října
8.-9. Oktober
2024

Rezidence primátora
Residenz des Primators

Mariánské náměstí 1
Praha 1

„Es ist die Bürgerpflicht eines jeden, zur Erhaltung der Denkmäler beizutragen.“
Der Denkmalschutz in den Städten im 19. und 20. Jahrhundert und seine Traditionen

43. mezinárodní konference Archivu hlavního města Prahy, pořádaná ve spolupráci s Katedrou historie Filozofické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Historickým ústavem Akademie věd České republiky, Muzeem hlavního města Prahy a Národním památkovým ústavem

43. internationale Tagung des Archivs der Hauptstadt Prag, veranstaltet in Zusammenarbeit mit dem Lehrstuhl für Geschichte der Philosophischen Fakultät der J. E. Purkyně-Universität in Ústí nad Labem, dem Historischen Institut der Tschechischen Akademie der Wissenschaften, dem Museum der Hauptstadt Prag und dem Nationalinstitut für Denkmalpflege

ÚTERÝ, 8. ŘÍJNA 2024 ❖ DIENSTAG, 8. OKTOBER 2024

8.30–9.00 PREZENCE ❖ REGISTRIERUNG

9.00–9.20

Zahájení konference ❖ Eröffnung der Tagung

9.20–10.45

Jana Michalčáková – Iveta Merunková: Památková péče a město ❖ Die Denkmalpflege und die Stadt

Richard Biegel: Rozporuplné zrození velkoměsta – témata a dilemata památkového zápasu o centrum Prahy v letech 1870–1989 ❖ Die schwierige Geburt einer Großstadt – Themen und Dilemmata des Denkmalkampfes um das Prager Zentrum in den Jahren 1870–1989

Michal Kurz: „Město není muzeum!“ Argumentační strategie oponentů památkové péče v historické perspektivě ❖ „Die Stadt ist kein Museum!“ Argumentationsstrategien der Gegner des Denkmalschutzes in historischer Perspektive

Diskuse ❖ Diskussion

10.45–11.05 PŘESTÁVKA ❖ KAFFEPAUSE

11.05–12.40

Ivana Ebelová – Zdeněk Hojda: Radikální utilitarismus josefinské doby jako jeden z podnětů ke zrodu památkové péče ❖ Der radikale Utilitarismus der josephinischen Zeit als ein Impuls für die Entstehung der Denkmalpflege

Marek Linhart: Komise pro soupis stavebních, historických a uměleckých památek královského hlavního města Prahy a Památkový sbor hlavního města Prahy – opomíjený pramen památkové péče 19. a 20. století na území Prahy (*diskusní příspěvek*) ❖ Die Kommission für das Verzeichnis der baulichen, historischen und künstlerischen Denkmäler der königlichen Hauptstadt Prag und der Denkmalausschuss der Hauptstadt Prag – eine vernachlässigte Quelle der Denkmalpflege des 19. und 20. Jahrhunderts auf dem Gebiet Prags (*Diskussionsbeitrag*)

Kateřina Bečková: Tvrdošijná snaha prosadit památkové vědomí. První zkušenosti Klubu Za starou Prahu s ochranou památek na počátku 20. století ❖ Die hartnäckige Bestrebung, das Denkmal-Bewusstsein durchzusetzen. Die ersten Erfahrungen des Klubs für das alte Prag mit dem Denkmalschutz zu Beginn des 20. Jahrhunderts

Jiří Hadaš: Pohled na péči o památky prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků ❖ Der Blick auf die Denkmalpflege durch die Massenmedien

Diskuse ❖ Diskussion

12.40–14.00 POLEDNÍ PŘESTÁVKA ❖ MITTAGSPAUSE

14.00–15.40

Brigitte Huber: „Ohne Vaterlandsgeschichte keine Vaterlandsliebe“. Denkmalpflege als politisches Instrument ❖ „Není vlastenecké lásky bez dějin vlasti“. Památková péče jako politický instrument

Łukasz Tomasz Sroka: Poor Krakow in the face of the challenge related to preserving its rich heritage. New directions of city development in the period of restored municipal government (1866–1914) ❖ Chudý Krakov tváří v tvář výzvě spojené se zachováním jeho bohatého dědictví. Nové směry rozvoje města v období obnovené městské správy (1866–1914)

Aleksander Łupienko: Denkmalpflege in Galizien und Lemberg – zwischen Kosmopolitismus, Nationalismus und Lokalität ❖ Památková péče v Haliči a ve Lvově – mezi kosmopolitismem, nacionalismem a lokalismem

Sixtus Bolom-Kotari – Jindřich Kolda: Nezdravé památky? Hradec Králové a počátky památkové péče pro moderní „čisté“ město ❖ Ungesunde Sehenswürdigkeiten? Königgratz und die Anfänge der Denkmalpflege für eine moderne „saubere“ Stadt

Diskuse ❖ Diskussion

15.40–16.00 PŘESTÁVKA ❖ KAFFEPAUSE

16.00–17.40

Peter Buday: Ochrana pamiatok v Bratislave do roku 1919 ❖ Denkmalschutz in Pressburg bis zum Jahr 1919

Anna Kriegseisen: Denkmalpflege in Danzig zu Beginn des 20. Jahrhunderts – Tradition, Theorie, Praxis ❖ Památková péče v Gdaňsku na počátku 20. století – tradice, teorie, praxe

Paul Mahringer: Wandel, Zerstörung, Schutz – die wechselvolle Geschichte der Denkmalpflege in Wien ❖ Změna, ničení, ochrana – proměnlivá historie památkové péče ve Vídni

Nikolaus Bencker: Wiederaufbau und Denkmalschutz – der Umgang mit erhaltenswerter Bausubstanz beim Wiederaufbau der Nürnberger Altstadt nach dem Zweiten

Weltkrieg ❖ Rekonstrukce a památková ochrana – zacházení s objekty, které stojí za zachování, při obnově norimberského Starého města po druhé světové válce

Diskuse ❖ Diskussion

STŘEDA, 9. ŘÍJNA 2024 ❖ MITTWOCH, 9. OKTOBER 2024

8.30–9.00 PREZENCE ❖ REGISTRIERUNG

9.00–10.40

Ivana Boháčová: Vzestup a pád péče o archeologické památky v Praze mezi dvěma světovými válkami. Aktéři – koncepce – metody – výsledky ❖ Aufstieg und Fall der archäologischen Denkmäler in Prag zwischen den beiden Weltkriegen.
Akteure – Konzepte – Methoden – Ergebnisse

Jan Havrda – Matyáš Kracík – Jaroslav Podliska – Petr Starec – Michal Tryml:
Ztráty a nálezy. Výstavba metra v historickém jádru Prahy a archeologická památková péče ❖ Verloren und gefunden. Der U-Bahn-Bau im historischen Kern Prags und die archäologische Denkmalpflege

Vladislav Razím: Památková péče o středověká městská opevnění v 19. a 20. století ❖ Die Denkmalpflege der mittelaltärlichen Stadtbefestigungen im 19. und 20. Jahrhundert

Karin Pátrová: Evidence a ochrana cechovních památek na přelomu 19. a 20. století (*diskusní příspěvek*) ❖ Die Erfassung und der Schutz von Zunftdenkmälern an der Wende vom 19. zum 20. Jahrhundert (*Diskussionsbeitrag*)

Jiří Smrž – Jiří Vlasák: Záchrana památek pražských cechů (*diskusní příspěvek*) ❖ Die Rettung der Denkmäler der Prager Zünfte (*Diskussionsbeitrag*)

Diskuse ❖ Diskussion

10.40–11.10 PŘESTÁVKA ❖ KAFFEPAUSE

11.10–12.50

Tomáš Korbelt: Konzervátoři a korespondenti Centrální komise pro umělecké a historické památky v Čechách od poloviny 19. století do zániku Rakouska-Uherska – možnosti výzkumu ❖ Konservatoren und Korrespondenten der Zentral-Kommision für Kunst- und historische Denkmäler in Böhmen von der Mitte des 19. Jahrhunderts bis zum Ende Österreich-Ungarns – Möglichkeiten der Forschung

David Skalický: Působení Kamila Hilberta v Lounech v letech 1894–1899 (*diskusní příspěvek*) ❖ Kamil Hilberts Tätigkeit in Laun in den Jahren 1894–1899 (*Diskussionsbeitrag*)

Marie Ryantová: Eduard Šittler – významná osobnost pražské památkové péče (*diskusní příspěvek*) ❖ Eduard Šittler – eine wichtige Persönlichkeit der Prager Denkmalpflege (*Diskussionsbeitrag*)

Martin Gaži: Památkářský elév Václav Mencl, regulační plán a zkáza kaple sv. Jana Nepomuckého ve Strakonicih ❖ Václav Mencl, ein denkmalpflegerischer Eleve, der Regulierungsplan und die Zerstörung der Kapelle des Heiligen Johannes von Nepomuk in Strakonitz

Klara Kaczmarek-Löw: Ludwig Burgemeister und Alfred Hadelt. Zwei schlesische Denkmalpfleger der Weimarer Zeit im Spiegel ihrer Schriften und ihres Wirkens ❖ Ludwig Burgemeister a Alfred Hadelt. Dva slezští památkáři v období Výmarské republiky v zrcadle jejich spisů a působení

Diskuse ❖ Diskussion

12.50–14.10 POLEDNÍ PŘESTÁVKA ❖ MITTAGSPAUSE

14.10–15.30

Markéta Gausová Zörnerová: Drobné svatojánské památky – solitérní objekty v pražských ulicích nebo funkční celek? Ke kauze „Wunschwitzovské kaple“ a lokální identitě místa (*diskusní příspěvek*) ❖ Die kleinen Denkmäler des Johannes von Nepomuk – Solitäre in den Prager Straßen oder ein funktionales Ganzes? Zum Fall der „Wunschwitz-Kapelle“ und der lokalen Identität des Ortes (*Diskussionsbeitrag*)

Jan Leibl – Martin Zubík: Osudy návesních kaplí v městských částech Ústí nad Labem (*diskusní příspěvek*) ❖ Die Schicksale der Dorfkapellen in den Stadtteilen von Aussig (*Diskussionsbeitrag*)

Jakub Paweł Jastrzębski: Carving the shape – the restoration of Sukiennice in Krakow and its impact on the architecture of the city at the turn of the 19th and 20th century ❖ Vyřezávání tvaru – obnova Sukiennice v Krakově a její vliv na architekturu města na přelomu 19. a 20. století

Pavla Státníková: Investoři s vlasteneckou myslí... Pražské městské muzeum – útočiště památek z bořených pražských domů v době velké asanace ❖ Patriotisch gesinnte Investoren... Das Prager Stadtmuseum – ein Zufluchtsort für Denkmäler aus den im Zuge der Assanierung zerstörten Prager Häusern

Diskuse ❖ Diskussion

15.30–16.00 PŘESTÁVKA ❖ KAFFEPAUSE

16.00–18.00

Josef Hájek: Památníky, pamětní desky, pamětní místa. Příklady z teorie a praxe v prostřední pražské památkové péči ❖ Denkmäler, Gedenktafeln, Gedenkstätten. Beispiele aus Theorie und Praxis im Umfeld der Prager Denkmalpflege

Zdeněk Hojda: Restitutio ad integrum aneb Obnovy pražských pomníků zavržených a nežádoucích jako výraz památkové péče? ❖ Restitutio ad integrum oder Die Wiederherstellung der verworfenen und unerwünschten Prager Denkmäler als Ausdruck der Denkmalpflege?

Pavla Savická: Druhý život barokních soch v moderním městě (*diskusní příspěvek*) ❖ Das zweite Leben der barocken Statuen in der modernen Stadt (*Diskussionsbeitrag*)

Attila Tózsza-Rigó: Denkmäler auf dem Schlachtfeld und im Hinterland. Denkmäler ehemaliger österreichisch-ungarischer Einheiten des Ersten Weltkriegs in Italien und Ungarn ❖ Pomníky na bitevním poli a v zázemí. Pomníky bývalých rakousko-uherských jednotek z první světové války v Itálii a Uhrách

Diskuse ❖ Diskussion

Závěrečné slovo ❖ Schlusswort

Změna programu vyhrazena ❖ Programmänderungen vorbehalten

Konference se koná pod záštitou primátora hlavního města Prahy doc. MUDr. Bohuslava Svobody, CSc. ❖ Die Tagung findet unter der Schirmherrschaft des Primators der Hauptstadt Prag Doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc. statt

Organizátoři prosí o nahlášení Vaší účasti a kontaktních údajů na emailovou adresu **Marketa.Ruckova@praha.eu** nejpozději **do 2. října 2024** ❖

Die Organisatoren bitten Sie um eine verbindliche Anmeldung und die Zusendung Ihrer Kontaktdaten spätestens **bis zum 2. Oktober 2024** an die E-Mail-Adresse:

Marketa.Ruckova@praha.eu

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**